

EESTI AVATUD NOORTEKESKUSTE ÜHENDUS MTÜ

ARENGUKAVA

2014-2020

2013

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ÜHENDUSE TUTVUSTUS.....	4
1.1 KONTAKTANDMED	4
1.2 ÜLDINE TUTVUSTUS	4
1.3 LIIKMESKOND.....	5
1.4 OLULISEMAD TEGEVUSED JA PROJEKTID	5
1.5 KOOSTÖÖ.....	7
2. TUGEVUSED JA VÄLJAKUTSED (SO-ANALÜÜS)	9
3. VISIOON 2020.....	10
4. MISSIOON JA PÕHIVÄÄRTUSED	10
4.1. MISSIOON	10
4.2. PÕHIVÄÄRTUSED	10
5. STRATEEGILISED EESMÄRGID	11
6. TEGEVUSKAVA JA TULEMUSED AASTATEKS 2014-2019	12
7. EESTI ANK ARENGUKAVA TULEMUSTE MÕÕTMISE, HINDAMISE JA LÄBIVAATAMISE KORD	20
8. MÕISTED JA LÜHENDID	21

Sissejuhatus

MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse (edaspidi Eesti ANK) arengukava on dokument, milles on kirjeldatud ühenduse arengustrateegia aastateks 2014-2020. Arengukava eesmärgiks on määratleda ühenduse arenguperspektiiv koos vajalike ressursside kavandamisega. Arengukava kehtestab ühenduse strateegilised eesmärgid lähtudes liikmete hetkeolukorrast ja vajadustest.

Arengukava koostamisel on arvestatud Eesti Noorsootöö Seadusega, Noorsootöö strateegiaga aastateks 2006-2013, Noortevaldkonna arengukava 2014-2020 eelnõuga, Euroopa Liidu uuendatud noortevaldkonna koostööraamistikuga 2010-2018, Euroopa Noortepaktiga, Euroopa Noortepaktiga ning teiste oluliste valdkondlike dokumentidega.

Arengukava on koostatud perioodiks 2014-2020. Arengukava eesmärgid ja nende täitmine vaadatakse üle iga aasta viimases kvartalis. Selle käigus hinnatakse aasta jooksul saavutatud tulemusi ning tehakse vastavalt vajadusele täiendusi.

Käesolevale arengukavale on alus pandud Tartus, 19.-20. septembril 2012 toimunud arengukava koostamise seminaril, kus sõnastati tugevused ja väljakutsed ning visioon ja missioon. Seminaril osalesid Eesti ANK liikmete esindajad. Arengukava eelnõu kinnitati 2013. aasta märtsis toimunud üldkogul. Eelnõuga jätkasid tööd juhatus ja tegevmeeskond ning arengukava võeti vastu 12.11.2013 toimunud üldkoosolekul.

Arengukava koostamist koordineerisid Eesti ANK juhatus ja tegevmeeskond.

1. Ühenduse tutvustus

Eesti ANK on üleriigiline katusorganisatsioon, mis ühendab Eestis asuvaid avatud noorsootöö meetodil tegutsevaid noorsootöösutusi.

1.1 Kontaktandmed

MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus

Registrikood; 80165169

Address: Veski 4, Põltsamaa 48106

e-mail: ank@ank.ee

telefon: +372 523 6504

www.ank.ee

1.2 Üldine tutvustus

Organisatsioon on loodud 9. novembril 2001. aastal ning põhikirja järgi on selle tegevuseks noorsootöösutuste ja nende töötajate eestkoste, noorsootöötajate täiendkoolituse korraldamine ning avatud noortekeskuste kui Eesti peamise noorsootööstruktuuri terviku arendamine. Ühingu peamiseks eesmärgideks on arendada ja tõsta Eestis noorsootöö teenuste kvaliteeti, esindada noortekeskuste huve ja vajadusi ning arendada vajaduspõhist koostööd erinevate osapoolte vahel.

Eesti ANK tööd korraldavad üldkogu, 5-liikmeline juhatus ja Eesti ANK büroo. Büroo tööd koordineerib tegevjuht. Büroo töötajate arv sõltub projektide toetusest. Rahalised vahendid tulevad liikmemaksudest, ministeeriumite tegevustoetustest ja projektidest. Eesti ANK rendib kontorit Põltsamaal, mis asub Kesk-Eestis ja on hästi ligipääsetav erinevatele organisatsioonidele.

Alates 2008. aastast, mil tööle asus tegevjuht, on Eesti ANK võimekus märkimisväärselt tõusnud. Projektide kaudu on saadud rahalisi lisavahendeid (2008-2013 1,6 miljonit eurot), mis on võimaldanud muuta noortekeskustel oma tegevusi mitmekülgsemaks ja parendada tegevuste kvaliteeti. Eesti ANK on kasvanud valdkonnas arvestatavaks kaaskõnelejaks ja koostööpartneriks nii kohalikul kui ka riigi tasandil.

Eesmärgilisi tegevusi viiakse ellu peamiselt liikmete hallatavates noortekeskustes, kasutades kohapealseid olemasolevaid vahendeid. Suurimaks ressursiks on noortekeskustes töötavate noorsootöötajate professionaalsed teadmised ja oskused. Eesti ANKil on toimivad partnerlussuhted nii noorsootöö- kui ka sidusvaldkonna organisatsioonidega.

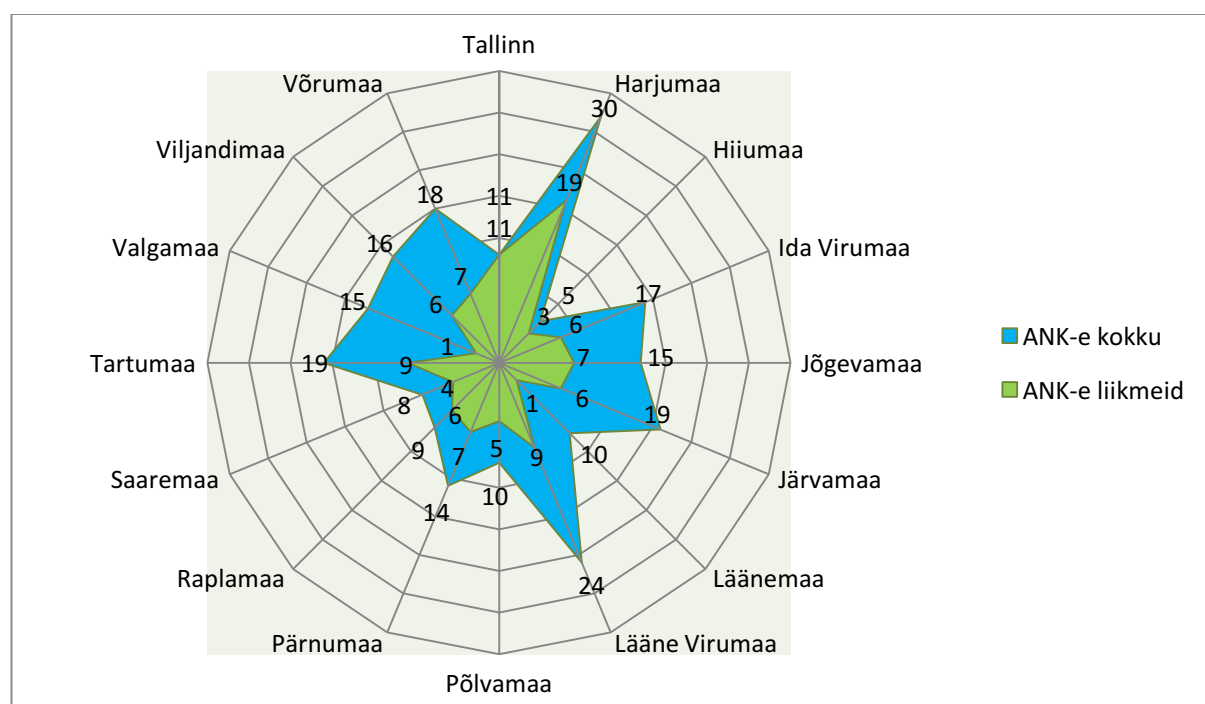
13.03.2013 kinnitati Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse Hea Tava, mis sätestab organisatsiooni hea valitsemise põhimõtted. Koostatud on ka soovitusliku iseloomuga dokument, Noortekeskuste Hea Tava, mis keskendub noortekeskuse loomise või arendamise väärtuste väljatoomisele.

1.3 Liikmeskond

Eesti ANK liikmeteks on noortekeskused, mille juriidilisteks isikuteks on mittetulundusühingud (MTÜ), sihtasutused (SA) ja kohalikud omavalitsused (KOV).

Eesti ANK peamiseks sihtgrupiks on avatud noortekeskuste juhid, noorsootöötajad ja vabatahtlikud, kelle tegevuse toetamise läbi luuakse noortele tingimused igakülgselt arenguks.

Eesti ANK on 12 tegutsemisaasta jooksul tõestanud oma vajalikkust ja olulisust noortekeskuste maastikul. Seda näitab liikmete arvu pidev suurenemine. 2008-2012 kasvas liikmete arv 33% - 44lt liikmelt 60le. Seisuga 12.11.2013 on organisatsiooni liikmed esindatud kõigis maakondades ning ühendusse kuulub 69 juriidilist isikut 107 noortekeskusega.

Noortekeskuste arv maakonniti ja nendest Eesti ANK liikmeid seisuga oktoober 2013.

1.4 Olulisemad tegevused ja projektid

MTÜ Eesti ANK on 12 tegevusaasta jooksul andnud suure panuse noorsootöö ja noortekeskuste teenuste arendamisesse Eestis, seda nii igapäevaste tegevuste kui ka projektide kaudu.

Olulisemad tegevused:	Tegevuste mõju:
Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) poolt algatatud maakondlikud ANK konkursid	ANK konkursi kujunemisele kaasa aitamine ja hindamiskomisjonides ekspertidena osalemine alates 2003. aastast. Täna on Eesti ANK esindaja ametlik

	hindamiskomisjoni liige igas maakonnas.
Noortekeskustevahelise võrgustiku loomine ja hoidmine, noortekeskuste olukorra kaardistamine ja andmebaasi haldamine	Eesti ANK kodulehelt on leitav ajakohane noortekeskuste andmebaas. 2011. aastal viidi läbi projekt Mis „LOOM“ on ANK, mis keskendus põhjalikult Eestis hetkel töötavate ANKide olukorra kaardistamisele: selgitati välja statistilised andmed, millistel alustel keskused töötavad, millised on keskustes pakutavad teenused, keskuste erinevused ja ühised jooned, missugused on vajadused ja arengusuunad. Süsteem on aluseks noortekeskuste regulaarse seiresüsteemi loomiseks.
Traditsiooniliste üldkogude ja noortekeskuste suvekooli korraldamine	Noortekeskustevahelise koostöö arendamine, heade näidete/praktikate ja info levitamine, noorsootöötajate koolitamine.
Avatud noorsootöö mõiste ja kontseptsiooni selgitamine avalikkusele, Noortekeskuste ja organisatsiooni Hea Tava koostamine ja populariseerimine	Noortekeskuste tegevuste kvaliteedi tõus ja ühtlasem teenuste pakkumine üle Eesti.
Koostöö Eesti Noorsootöö Keskusega (ENTK) ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga noorsootöö poliitika loomisel ja kujundamisel; osalemine erinevates ümarlaudades ja komisjonides	Noortekeskuste kui noorsootöö põhiraakendajate tutvustamine otsustajatele ja rahastajatele. Noortekeskuste tegevusvõimaluste mitmekulgsemaks muutmine.
Noorte konkurentsivõime suurendamiseks ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks ühiskonnale pakutava noorsootöö teenuse osutamine läbi noortekeskuste“, ESF Noorsootöö kvaliteedi arendamise programm, 2010-2013 Eelarve 1,0 miljonit eurot	Võrdsete võimaluste tagamine (noorte osalusi 100200), ühtlasem, stabiilsem ja kvaliteetsem tegevuste pakkumine üle Eesti (koolitused, kohapealsed toetused rakendamiseks), uued tegevusvõimalused noortekeskustes (huvitegevus, tööhõivelisust toetavad tegevused, noorte omaalgatuslikud projektid, laagrid), uue meetodi juurutamine ANKides (mobiilne noorsootöö).
HIROMANT (Head ideed riskinoorte osalemiseks, mõttetalgud avatumast noorsootööst), HTM, ENTK, 2011-2012 Eelarve 12000 eurot	Riskinoortega töötamise võrgustiku tõhustamine. Projekti tulemusel koordineeriti 2013. aastal sarnaseid mõttetalguid (4) heade praktikate jagamiseks ja korraldati spetsiifiline ühiskoolitus spetsialistidele (50 osalejat).
VARAAIT, koostöö HTM ja Hasartmängumaksu Nõukoguga (HMN),	Laienes noortekeskustes pakutavate noorsootööteenuste tegevusulatus ja

2006- 2010 Eelarve 350 000 eurot	kvaliteet (noortele suunatud tegevusvõimaluste mitmekesistamine läbi avatud põhimõttel töötavate ressursikeskuste).
-------------------------------------	---

Eesti ANK projektide kogumaht viimase viie aasta jooksul on olnud ligi 1,6 miljonit eurot. Peamised rahastajad on olnud Euroopa Sotsiaalfond (Eesti Noorsootöö Keskuse kaudu), Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK), Hasartmängumaksu Nõukogu (HMN), Eesti Noorsootöö Keskus, Haridus- ja Teadusministeerium, Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed ja Keskkonna Investeeringute Keskus (KIK).

Põhjalikum tegevuste ja projektide loetelu Lisas 1.

1.5 Koostöö

Eesti ANKi kui katusorganisatsiooni peamiseks koostööpartneriteks on tema liikmed – noortekeskused.

Ühendus tasakaalustab läbi koostöö riiklike strateegiate ja „alt üles“ tulevate kodanikealgatuste ideede teostamist. Lisaks on ühendus hea indikaator ja sisendite andja ühiskonnas toimuva kohta, sest ühenduse liikmeteks on keskused nii suurtest linnadest kui väikestest valdadest ning kõigist Eesti maakondadest. Eesti ANK peab enda tugevuseks oma ala ekspertide olemasolu, kes teavad, mis noortevaldkonnas toimub ning millele rohkem tähelepanu pöörata.

Eesti ANKi koostööpartnerid on:

- Noortekeskused, mis ei ole veel Eesti ANK liikmed
- Haridus- ja Teadusministeerium
- Sidusvaldkondade ministeeriumid
- Eesti Noorsootöö Keskus
- Maavalitsused ja kohalikud omavalitsused
- Noortevaldkonna katusorganisatsioonid
- Sidusvaldkondade katusorganisatsioonid
- Kõrgkoolid, kus õpetatakse noorsootööd- Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Tartu Ülikooli Narva Kolledž, Tallinna Ülikooli Pedagoogiline Seminar
- Noortevaldkonna sihtasutused
- Fondid ja programmid

Eesti ANK kuulub alates 2009. aastast üle-euroopalise noorsootöö ja noorteorganisatsioonide võrgustikku European Confederation of Youth Clubs (ECYC).

2013. aastal liituti Euroopa Nõukogu Noortekeskuste Kvaliteedimärgi Koostööplatvormiga, et saada sisendeid loodavasse Eesti noortekeskuste hindamis- ja mõjuanalüüsi juhendisse.

Alates 2013. aastast osaleb Eesti ANK rahvusvahelises koostöövõrgustikus „RISE“ (Romania-Irish-Sweden-Estonia), mille eesmärgiks on kogemuste vahetamine

noortevaldkonna teenuste kvaliteedi hindamises. Eesti ANK on esindatud noortekeskuste kvaliteedi hindamiseks olulise tööriista, *logiraamatu*, arendamise töörühmas.

2013. aastal sõlmiti koostöökokkulepe Norra noortekeskuste ja noorteklubide katusorganisatsiooniga Ungdom & Fritid eesmärgiga jõustada üksteise tööd ja leida vajadusel koostööpartnereid teineteise liikmete seast.

2. Tugevused ja väljakutsed (SO-analüüs)

Arengukava koostamise seminaril toimunud töögruppide tulemusena selgitati välja Eesti ANKi tugevused ja väljakutsed.

Tugevused:

- Eesti ANKil on pikaajaline kogemus edukate projektipõhiste tegevuste elluviimisel
- Eesti ANK on arvestatav ja usaldusväärne partner
- Eesti ANK on loonud Organisatsiooni Hea Tava
- Eesti ANK on loonud Noortekeskuste Hea Tava
- Eesti ANKil on visioon valdkonna kvaliteedi juhtimisest
- Eesti ANKil on oskusteave noortekeskuste toetamiseks
- Eesti ANKi tegevmeeskonnas töötavad professionaalsed noorsootöötajad
- Eesti ANK kaasab liikmeid ja koostööpartnereid ning arvestab oma töös nende arvamuste ja ettepanekutega
- Eesti ANK on võimeline kiirelt ja paindlikult reageerima ühiskondlikele muutustele

Väljakutsed:

- Eesti ANKi stabiilne finantsiline suutlikkus
- Noortekeskuste kontseptsiooni (arusaamade ja lähenemiste süsteem) selgitamine rahastajatele ja otsustajatele
- Noortekeskuste olulisuse jõulisem PR avalikkusele
- Liikmete motiveerimine Eesti ANKi töös aktiivsemalt osalemiseks
- Noortekeskuste olukorra süsteemne seire, kaardistamine ja mõju analüüs
- Noortekeskuste enesehindamismudeli kontseptsiooni loomine ja rakendamine (noortekeskuste tegevuste kvaliteedi hindamise süsteem)
- Noorsootöötajate professionaalsuse tõstmine
- Jätkuv professionaalne partnerlus koostööpartneritega
- Noortekeskuste ja nende tegevuste pidev arendamine (kaasajastamine)
- Koostöö ja usalduse toetamine KOVide ja noortekeskuste vahel

Eesti ANK on leidnud kindla rolli noorsootöömaastikul ning lähtub tegevuste planeerimisel hetkeolukorrast ja ühiskonna muutustest. Erilist tähelepanu tuleb pöörata liikmete vajadustega arvestamisele ning noortekeskuste töö kvaliteedi tõstmisele.

3. Visioon 2020

Aastal 2020 on Eesti ANK jätkusuutlik ja mõjukaim noortevaldkonna eestkosteorganisatsioon, kelle ettepanekutega arvestatakse noortepoliitika kujundamisel ning kelle tegevustesse panustab aktiivselt 75% Eesti noortekeskustest.

4. Missioon ja põhiväärtused

4.1 Missioon

Kõik noortekeskuste heaks.

4.2 Põhiväärtused

- Koostöövalmidus
- Liikmete kaasatus
- Läbipaistev juhtimine
- Noorte võrdsed võimalused
- Noorsootõtaja kutse väärtustamine
- Noortekeskuste kontseptsiooni tunnustamine
- Paindlikkus ja võime kohaneda ühiskonnas toimuvate muutustega

5 Strateegilised eesmärgid

Visiooni saavutamiseks ja missiooni täitmiseks on Eesti ANK püstitanud järgmised eesmärgid:

1. Noortekeskuste teenuste mõjususe suurendamine noorte arengu toetamiseks

Meede 1 Noortekeskuste enesehindamismudeli kontseptsiooni loomine ja rakendamine (noortekeskuste töö kvaliteedi ja mõju hindamise süsteem)

Meede 2 Noorsootöötajate professionaalsuse tõstmine

Meede 3 Noortekeskuste ja nende tegevuste süsteemne arendamine

2. Liikmete aktiivse osalemise suurendamine Eesti ANKis

Meede 1 Noortekeskuste olukorra süsteemne seire, kaardistamine ja mõju analüüs

Meede 2 Liikmete motiveerimine Eesti ANKi töös aktiivsemalt osalemiseks

3. Tulemuslikum avalikkuse teavitamine noortekeskuste mõju olulisusest noorte arengule

Meede 1 Noortekeskuste PR avalikkusele

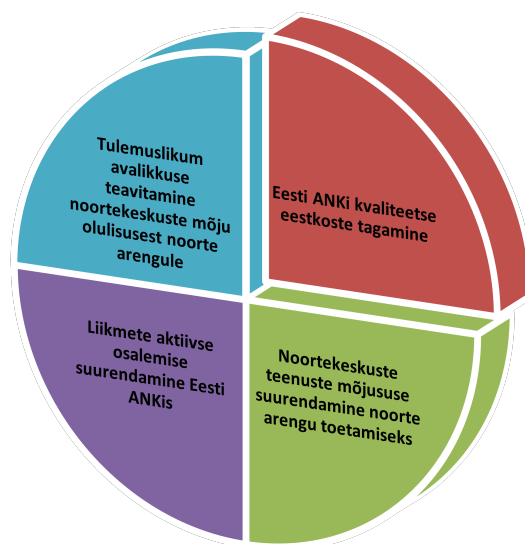
Meede 2 Koostöö ja usalduse toetamine KOVide ja noortekeskuste vahel

4. Eesti ANKi kvaliteetse eestkoste tagamine

Meede 1 Eesti ANKi stabiilne finantsiline suutlikkus (jätkusuutlikkus)

Meede 2 Jätkuv professionaalne partnerlus koostööpartneritega

Meede 3 Noortekeskuste kontseptsiooni selgitamine rahastajatele ja otsustajatele

6 Tegevuskava ja tulemused aastateks 2014-2019

Meede	Tegevus	Tulemus ja mõõdik	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vastutaja
1. Noortekeskuste teenuste mõjususe suurendamine noorte arengu toetamiseks									
Meede 1 Noortekeskuste enesehindamismudeli kontseptsiooni loomine ja rakendamine (noortekeskuste töö kvaliteedi ja mõju hindamise süsteem)	1.1.1 Noortekeskuste Hea Tava tutvustamine otsustajatele kohalikul ja riiklikul tasandil	Noortekeskuste Hea Tava on ilmunud trükisena. Seda on tutvustatud kolmele noorsootöölalast haridust pakkuvale kõrgkoolile, Omavalitsuste Liitude kohtumistel KOV juhtidele, Eesti Maaomavalitsuste Liidule, Linnade Liidule, 15le maavalitsuse noorsootöö spetsialistile, vähemalt 50% -le KOV noorsootöö spetsialistidest.	+	+					Eesti ANK Büroo
	1.1.2 Töörühma moodustamine noortekeskuste enesehindamise mudeli ja andmebaasi (logiraamatu) väljatöötamiseks, kuhu kaasatakse liikmeskonna eksperdid ja professionaalid sisseostetud teenusena	Valminud on noortekeskuste enesehindamise mudel, mille koostamisse on kaasatud eksperte neljast piirkonnast (lõuna, põhi, ida, lääs). Töörühma kohtumised on toimunud vähemalt 4 korda aastas. Analüüsitud on 5 toimivat mudelit Eestist ja välismaalt. Valminud on logiraamat.	+	+	+				Eesti ANK Büroo Projektijuhid
	1.1.3 Enesehindamismudeli testimine	Enesehindamisest on osa võtnud 15 noortekeskust, mis erinevad üksteisest regionaalselt ja töökorralduselt jms (suurlinnast, linnast, maa-asulast)		+					Eesti ANK Büroo Juhatus
	1.1.4 Pilootherindamiste tulemuste põhjal vajalike parenduste sisseviimine, enesehindamise mudeli tutvustamine ja rakendamine	Valminud on töötav enesehindamismudel, mida on tutvustatud kõikidele Eesti ANK liikmetele. Vähemalt 75% liikmetest (esindatud on kõik maakonnad) on saanud mudeliga töötamise koolituse ning			+				Eesti ANK Büroo Juhatus

		rakendavad seda.							
Meede 2 Noorsootöötajate professionaalsuse tõstmine	1.2.1 Toimib koostöö kõrgkoolidega: noortekeskused on ülikooli nõuetele vastavad praktikabaasid, õppekavad on vastavuses noortekeskustes tehtava noorsootöö vajadustega	Praktikabaasideks on 30 noortekeskust (igast maakonnast vähemalt 2). Eesti ANK esindaja kuulub Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli Pedagoogilise Seminari noorsootöö õppekavade programmi nõukogudesse.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Projektijuhid
	1.2.2 Koolitusvajaduste väljaselgitamine ja koolituste organiseerimine noortekeskuste noorsootöötajatele ja vabatahtlikele	On loodud süsteem noorsootöötajate koolitusvajaduste väljaselgitamiseks (küsitakse vähemalt 1 x aastas) ja on läbi viidud vähemalt 2 koolitust aastas, millest võtab osa 50% liikmetest.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo
	1.2.3 Õppevisiitide koordineerimine (sh rahvusvahelisel tasandil)	Liikmetele on toimunud aastas vähemalt üks Eesti-sisene ja üks rahvusvaheline õppevisiit.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	1.2.4 Noorsootöötajate töövarjunduse vahendamine	On vahendatud vähemalt viie noorsootöötaja töövarjundust aastas.			+				Eesti ANK Büroo
	1.2.5 Eesti ANK toetab alternatiivtöötaja rakendamist	Alternatiivtöötaja rakendamise kaudu on pooled Eesti ANK liikmed leidnud lahenduse tööjõuga seotud probleemidele.	+	+	+			+	Eesti ANK Büroo Juhatus
Meede 3 Noortekeskuste ja nende tegevuste süsteemne arendamine	1.3.1 Osalemine nii riiklikes kui ka rahvusvahelistes võrgustikes	Eesti ANK esindaja on kaasatud ja osaleb aktiivselt vähemalt neljas olulisemas võrgustikus.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	1.3.2 Ühingu positsioneerimise kinnistumise kaudu ühingu liikmeskonna suurendamine ja olemasoleva võrgustiku hoidmine	Toimunud on vähemalt kaks teavitussüritust uute liikmete kaasamiseks. Eesti ANKi kuulub 65% Eestis tegutsevatest noortekeskustest.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	1.3.3 Koolitusvajaduste väljaselgitamine ja koolituste organiseerimine noortekeskuste	On korraldatud küsitlus enne järgneva aasta eelarve koostamist. Noortekeskuste juhtidele korraldatakse vähemalt 1 koolitus	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus

	juhtidele (noorsootöoasutuste juhtimine, arengukava koostamine jm)	aastas, millest võtavad osa 75% vajadust avaldanud juhtidest. 75%-l liikmetest on olemas kehtiv noorte keskuse arengukava või kindel osa KOV arengukavas.							
	1.3.4 Liikmete toetamine ja noorsootöötaja kutse taotlemise soodustamine	On läbi viidud vähemalt üks noorsootöötaja kutse taotlemiseks vajalikke oskusi arendav koolitus aastas. Liikmetele on võimaldatud individuaalne nõustamine portfoolio täimiseks ja intervjuul esinemiseks. 20% noorte keskustes töötab vähemalt üks atesteeritud noorsootöötaja.	+	+	+		+	+	Tegevjuht Juhatus
	1.3.5 Vajaduspõhiste üleriiklike programmide algatamine ja rakendamine	Seire tulemusena selgunud noorte keskuste vajadustest lähtuvalt on töötatud välja ja käivitatud uusi projekte ja programme, vähemalt üks aastas.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo
	1.3.6 Uudsete ja tõenduspõhiste meetodite kohandamine ning rakendamine	Tõlgitud ja Eesti oludele kohandatud on kaks uutset meetodikat ja neid rakendatakse 20% noorte keskustes.	+	+					Eesti ANK Büroo Juhatus
2. Liikmete aktiivse osalemise suurendamine Eesti ANKis									
Meede 1 Noorte keskuste olukorra süsteemne seire, kaardistamine ja mõju analüüs	2.1.1 Seiresüsteemi mehhanismi loomine ja rakendamine (nt statistikanädal)	Noorte keskuste tingimuste, vajaduste ja ekspertteadmiste väljaselgitamiseks on välja töötatud küsimustik, mida rakendatakse 80% noorte keskustes. Loodud avalik andmebaas.	+	+	+	+		+	Eesti ANK Büroo

	2.1.2 Kohapealsed seired	Noorsootööd õppivate tudengite kaasabil on kord aastas külastatud 25% noortekeskustest ja selgitatud välja nende arenguvajadused. Noorte ülikooli lõputööde teemade valikute suunamine noortekeskuste vajadustest lähtuvalt.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus	
	2.1.3 Tulemustest lähtuvate parendustegevuste planeerimine	Iga järgmise aasta tegevuskava koostamisel arvestatakse noortekeskuste arenguvajadusi.		+				+	Eesti ANK Büroo Juhatus	
Meede 2 Liikmete motiveerimine Eesti ANK töös aktiivsemalt osalemiseks	2.2.1 Ko- ja supervisioonide korraldamine	Kaks korda aastas toimub liikmetele kovisioon, millest saab osa 30 noorsootöötajat ja kord aastas supervisioon 20le noorsootöötajale.	+	+	+			+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	2.2.2 Struktureeritud kaasamismehhanismi loomine ja rakendamine (seisukohtade edastamine)	On valminud struktureeritud liikmete kaasamismehhanism ja seisukohtade edastamise süsteem.	+	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	2.2.3 Liikmete tunnustusstatuudi väljatöötamine ja rakendamine, järjepidevuse tagamine	Valminud on liikmete tunnustusstatuut. Iga aasta esimesel üldkogul tunnustatakse liikmeid eelmisel aastal tehtud töö eest (alates 2015. aastast 2014. aasta eest)	+	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	2.2.4 Laiendatud juhatuste korraldamine	Vastavalt vajadusele ja mitte harvem kui neli korda aastas toimub laiendatud juhatuse koosolek, erinevates piirkondades. Osalejate arv.	+	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	2.2.5 Piirkondlike üldkogude korraldamine	Vastavalt vajadusele ja mitte harvem kui kord aastas toimuvad piirkondlikud	+	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus

		üldkogud (lõuna, ida, lääs, põhi). Osalejate arv.							
	2.2.6 Liikmetest koosneva mentorite kogu loomine ja rakendamine	Mentorite kogu on kaasatud vastavalt vajadusele nii ühingu sise- kui ka väliskoostöödest tulenevate teemade ekspertgruppidesse.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	2.2.7 Euroopa Vabatahtliku Teenistuse (EVT) akrediteeringu taotlemine Eesti ANKile ja vabatahtlike koordineerimine	Eesti ANKil on akrediteering vabatahtlike vastuvõtva ja saatva organisatsioonina, noortekeskustes on tööl 10 rahvusvahelist vabatahtlikku. Tagatud on järjepidevus kuni aastani 2020.		+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo
3. Tulemuslikum avalikkuse teavitamine noortekeskuste mõju olulisusest noorte arengule									
Meede 1 Noortekeskuste PR avalikkusele	3.1.1 Kommunikatsiooni- ja turundusplaani väljatöötamine	Koostöös spetsialistide ning Tartu ja Tallinna Ülikooli kommunikatsiooniosakondadega on valminud turundusplaan, mida saavad noortekeskused kohandada oma plaani koostamisel.		+					Eesti ANK Büroo Projektijuht
	3.1.2 Teemaatilised koolitused noorsootöötajatele	Vähemalt kord aastas toimub turundusalane koolitus, milles osaleb 50% liikmetest.		+	+				Projektijuht
	3.1.3 Noorsootööd tutvustavate suursündmuste korraldamine	Koostöös teiste noortevaldkonna katusorganisatsioonidega korraldatakse Rahvusvahelist noortepäeva, kus osaleb 50% Eesti ANK liikmetest ja vähemalt 800 noort.	+	+	+				Projektijuht Projektimeeskond
	3.1.4 IT-lahenduste (nutika noorsootöö) kasutamine noorsootöö võimaluste	Toimunud on kolm IT- lahendusi tutvustavat koolitust noortele ja/või noorsootöötajatele. Noorsootöö võimaluste			+		+	+	Eesti ANK Büroo Projektijuht

	tutvustamiseks	tutvustamiseks kasutab uudseid IT lahendusi 50 % Eesti ANK liikmetest. Läbi on viidud noortekeskuste teemaline rakenduste (<i>app</i>) konkurss.							
	3.1.5 Ühtsete temaatiliste jaotusmaterjalide väljatöötamine	Koostöös liikmete ja spetsialistidega koostatakse vähemalt 2 noortekeskuste teenuseid ja mõju tutvustavat jaotusmaterjali aastas. On valminud Eesti ANKi tutvustavad jaotusmaterjalid (eesti, vene ja inglise keeles).	+	+	+			+	Eesti ANK Büroo
Meede 2 Koostöö ja usalduse toetamine KOVide ja noortekeskuste vahel	3.2.1 Personaalne nõustamine	Seire tulemusena selgunud noortekeskuste vajadustest lähtuvalt pakutakse juhtumipõhist nõustamist, mille tulemusena on paranenud KOV võrgustiku ja noortekeskuse koostöö. Noortekeskused on võimalustest teadlikud. Liikmete rahuolu.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	3.2.2 Ühiste teabepäevade korraldamine (paadi meetod)	Motiveerivas keskkonnas on toimunud kaks piirkondlikku võrgustikku toetavat teabepäeva aastas.		+	+	+			Eesti ANK Büroo
4. Eesti ANKi kvaliteetse eestkoste tagamine									
Meede 1 Eesti ANKi stabiilne finantsiline suutlikkus (jätkusuutlikkus)	4.1.1 Eesti ANK tasuliste teenuste väljatöötamine	Teenuste hulk ja saadav toetus.		+	+			+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	4.1.2 Osalemine erinevate riikliku tasandi	Eesti ANKil on valmisolek ja professionaalsus osaleda ja panustada	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo

	arengudokumentide väljatöötamises	noorte- ja sidusvaldkondade arengusse ning koostööpartnerid kaasavad Eesti ANKi. Toetusmeetmete arv.							Juhatus
	4.1.3 Palgalise tegevmeeskonna suurendamine	Eesti ANK büros on 5 töötajat: tegevjuht/arendusjuht, personali (sh liikmete) ja koolitusjuht; PR ja avalike suhete juht, noorsootöö spetsialist, raamatupidaja. Uute alasuundade (projektide ja programmide) arv. Tegevuste mõju ja sihtgrupi rahulolu.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
Meede 2 Jätkuv professionaalne partnerlus koostööpartneritega	4.2.1 Toimiva ja efektiivse info vahendamise süsteemi loomine	Eesti ANKil on kaasaegne, arusaadav, infot koondav ja igas suunas kiiret info liikumist võimaldav kodulehekülj ja Facebooki konto.	+	+		+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	4.2.2 Ühingu täpsem positsioneerimine riiklike otsustajate kui ka valdkonna teiste institutsioonide seas sh eestkosteorganisatsioonide pikaajalise ühistegevuskava väljatöötamine	Sõlmitud on koostöökokkulepped noortevaldkonna eestkosteorganisatsioonide vahel, millest lähtuvalt planeeritakse ühisosa tegevusplaanid. Organisatsioonide positsioonid on selged nii riigi kui partnerite silmis.	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	4.2.3 Regulaarsete kohtumiste korraldamine koostööpartneritega	Kaardistatud on olulised koostööpartnerid ja toimuvad koostööseminarid vähemalt neli korda aastas. Riiklikud institutsioonid (ministeeriumid,	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus

		<p>maavalitsused, Eesti Noorsootöö Keskus) ja sidusorganisatsioonid on teadlikud katusorganisatsioonide olemasolust, nende rollidest ja erisustest ning kaasavad neid stabiilselt ja vajaduspõhiselt otsustusprotsessidesse.</p> <p>Ühisprojektide arv (neist koolidega 50%).</p>							
Meede 3									
Noortekeskuste kontseptsiooni selgitamine rahastajatele ja otsustajatele	4.3.1 Osalemine koostöövõrgustikes, töörühmades, komisjonides, kohtumistel	<p>Tegevmeeskond, juhatus ja liikmetest eksperdid võtavad osa oluliste noortevaldkonna komisjonide, töörühmade tööst ning osalevad kohtumistel.</p> <p>Partnerite, kohtumiste ja osalejate arv.</p>	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus Liikmed
	4.3.2 Oskusteabe ja info vahendamine sidusvaldkondade ja eri tasandite vahel (esinemised jms)	<p>Olemas on valmisolek ja pädevus tutvustada noortekeskuste kontseptsiooni seminaridel, infopäevadel, koolitustel, kohtumistel ja koosolekutel vastavalt vajadusele kuid mitte vähem kui üks kord aastas igas maakonnas.</p>	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus
	4.3.3 Heade praktikate ja tõendus põhiste näidete kajastamine meediaväljaannetes koostöös valdkonna arvamusiidritega	<p>Eesti ANK liikmetest on loodud arvamusiidrite kogu.</p> <p>Vastavalt kommunikatsiooniplaanile on sõlmitud kokkulepped, mille tulemusena avaldatakse noorte- ja sidusvaldkondade meediaväljaannetes vähemalt neli artiklit või intervjuud aastas.</p>	+	+	+	+	+	+	Eesti ANK Büroo Juhatus Liikmed

7 Eesti ANK arengukava tulemuste mõõtmise, hindamise ja läbivaatamise kord

Eesti ANK arengukava on koostatud perioodiks 2013-2020. Arengukavas plaanitud tegevuste elluviimise eest vastutavad ühenduse liikmed, liikmete poolt valitud juhatus ning büroo töötajad.

Arengukava tulemuslikkust näitavad püstitatud eesmärkide täitmine, tegevuste edukas elluviimine ning liikmetelt ja koostööpartneritelt saadud tagasiside.

Arengukava tulemusi hinnatakse liikmete ja koostööpartnerite hulgas läbi viidud rahulolu-uuringute, küsitluste ja intervjuude kaudu ning saadud info ja arvamused võetakse arvesse arengukavasse muudatuste sisseviimisel.

Arengukava vaadatakse üle iga aasta viimases kvartalis toimuval Eesti ANK üldkogul. Selle käigus koostatakse tegevuskava järgmiseks tegevusaastaks. Vajadusel tehakse arengukavasse muudatusi.

Tegevuskava ja vajadusel muudetud arengukava esitatakse kinnitamiseks Eesti ANK üldkogule.

8 Mõisted ja lühendid

Avatud noorsootöö meetod	Noortele arendavaks tegevuseks tingimuste loomise viis, seadmata eeltingimusi nende tõekspidamistele, võimetele, oskustele, teadmistele ja rahalistele võimalustele; kaasab noori tegevuse algatamisse ning arendamisse; võimaldab suhtlemist ja arendavat tegevust sobival kodu- ja koolivälisel ajal, seades esikohale noore omaalgatuse ja luues tingimused mitteformaalseks õppimiseks.
Eestkosteorganisatsioon	Liikmesorganisatsioonide huve koondav ja koordineeriv ühendus, mille peaülesanne on kosta nende eest riiklikul tasandil, sh esindada liikmesorganisatsioonide huve poliitikakujundamise protsessis.
Mitteformaalne õpe	Leiab aset väljapool kooli ning on ette võetud teadlikult, eesmärgiga end arendada. Mitteformaalne õpe võib toimuda väga erinevates keskkondades, mille puhul õpetamine ja õppimine ei pruugi olla ainuke ega peamine otstarve.
Noorsootöö	Noortele arendavaks tegevuseks tingimuste loomine, mis võimaldab neil oma vaba tahte alusel tegutseda väljaspool perekonda, tasemeõpet ja tööd.
Noorsootöötaja	Isik, kes täidab erinevaid rolle sõltuvalt noorsootöö teostamise kohast, situatsioonist, sihtgrupist ning eesmärgist. Noorsootöötaja töötab noortega individuaalselt ja rühmas, kavandab ning hindab programme ja projekte, juhib kaastöötajaid, teeb koostööd teiste valdkondade spetsialistide, vanemate ja huvigruppidega.
Noortekeskus	Noorsootööasutus, mis lähtub avatud noorsootöö põhimõttest, kus võivad vabatahtlikkuse alusel käia kõik noored ja mis saab olla ümbruskonna noorsootöö korraldamise keskus.
Noortepoliitika	Tingimuste loomine noorte osalemise ja heaolu tagamiseks ühiskonnas
Noortevaldkond	Ühendmõiste, mis hõlmab nii noorsootööd (tingimuste loomist noore isiksuse mitmekülgeks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda) kui ka noortepoliitikat (noore tegelikest vajadustest ja

väljakutsetest lähtuvat koordineeritud ja eesmärgikindlat tegutsemist erisugustes eluvaldkondades).

Võtmepädevused

Mõiste viitab millelegi, mis on igas eluvaldkonnas vajalik ning toetab inimese eneseteostust, sotsiaalset ühtekuuluvust, kodanikuaktiivsust ja tööalast konkurentsivõimet. Üleeuroopalises elukestva õppe võtmepädevuste raamistikus on võtmepädevusi kaheksa (suhtlus emakeeles, suhtlus võõrkeeltes, matemaatikapädevus ning teadmised teaduse ja tehnoloogia alustest, infotehnoloogiline pädevus, õppimisoskus, isiklik, kultuuridevaheline, sotsiaalne ja kodanikupädevus, algatusvõime ja ettevõtlikkus, kultuuriteadlikkus ja kultuuriline eneseväljendus.

Pädevus

Asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute integreeritud kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Eesti keeles kasutatakse pädevuse mõistet kahes tähenduses: pädevus ehk kompetents tähistab teatud õiguslike alustega omandatud vastutust, ülesandeid, õigusi ja kohustusi ning pädevus ehk kompetentsus on seotud asjatundlikkusega teatud valdkonnas oskuslikult orienteeruda ja tegutseda. Õpikus käsitletakse pädevuse mõistet kompetentsuse tähenduses.

Struktureeritud kaasamismehhanism Kehtestatud kaasamismehhanism liikmete vahel, et arutada ja anda sisendit Eesti ANK arengusse kui ka Eesti noortepoliitikasse. Mehhanismi struktuursus väljendub ajastuses ja teemades, mille osas liikmetega konsulteeritakse. Mehhanismi kasutatakse regulaarselt Eesti ANK seisukohtade loomiseks.

Kasutatud lühendid:

ANK	Avatud Noortekeskus
ECYC	European Confederation of Youth Clubs
Eesti ANK	Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus
Eesti ANK Büroo	Palgaline tegevmeeskond
ENTK	Eesti Noorsootöö Keskus
EVT	Euroopa Vabatahtlik Teenistus
HIROMANT	Head Ideed Riskinoorte Osalemiseks Mõttetalgud Avatumast Noorsootööst
HMN	Hasartmängumaksu Nõukogu
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
KIK	Keskkonna Investeeringute Keskus
KOV	Kohalik Omavalitsus
KÜSK	Kodanikuühiskonna Sihtkapital
MEIS	Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed
MTÜ	Mittetulundusühing
PR	Public Relations ehk avalikud suhted
SA	Sihtasutus

Eesti ANK olulisemad projektid ja tegevused

Olulisemad projektid	Projekti mõju valdkonnale
HTM poolt algatatud Maakondlikud ANK konkursid	ANK konkursi kujunemisele kaasa aitamine ja hindamiskomisjonide ekspertidena osalemine al 2003. Tänapäevani on Eesti ANK esindaja ametlik hindamiskomisjoni liige igas maakonnas.
Noortekeskuste vahelise võrgustiku loomine ja hoidmine, noortekeskuste olukorra kaardistamine ja andmebaasi haldamine	Eesti ANK kodulehelt on leitav ajakohane ANK andmebaas. 2011. aastal viidi läbi projekt Mis „LOOM“ on ANK, mis keskendus põhjalikumalt Eestis hetkel töötavate ANK`ide olukorra kaardistamisele ja tugines printsiibile: oma silm on kuningas! Projekti raames selgitati välja statistilised andmed, millistel alustel keskused töötavad, millised on keskuste pakutavad teenused, keskuste erinevused ja ühised jooned, millised on vajadused ja arengusuunad. Projekti rahastas HTM.
Noortekeskuste suvekoolide korraldamine ja selle traditsiooniks muutmine	Noortekeskustevahelise koostöö arendamine ja heade näidete/praktikate levitamine.
ERDF esimese perioodi toetuste jagamise kaaskorraldamine	Eesti ANK esindus oli kaasatud nii esimese kui teise perioodi hindamiskomisjoni töösse.
Avatud noorsootöö mõiste ja kontseptsiooni selgitamine avalikkusele, Noortekeskuste ja organisatsiooni Hea Tava koostamine ja populariseerimine	Noortekeskuste tegevuste kvaliteedi tõus ja ühtlasem teenuste pakkumine üle Eesti.
Koostöö ENTK ning HTMiga noorsootöö poliitika loomisel ja kujundamisel; osalemine erinevates ümarlaudades ja komisjonides.	Noortekeskuste kui noorsootöö pöhirakendajate tutvustamine otsustajatele ja rahastajatele. Noortekeskuste tegevusvõimaluste mitmekülgsemaks muutmine.
Eesti ANK juhtimissuutlikkuse arendamine ühiskondliku mõju nähtavuse suurendamiseks KÜSK, 2013-2014 Eelarve 8000 eurot	Eesti ANK juhtimissuutlikkuse tõstmine ühiskondliku mõju nähtavuse parandamiseks; eestkosteorganisatsiooni võimekuse kasv suurprojektide koordineerimiseks.
„Noorsootöö kvaliteedi parendamine läbi KOV-ide noorsootööasutuste võimekuse suurendamise“ HMN, 2013 Eelarve 30000 eurot	Noorsootöö kvaliteedi parendamine läbi KOVide noorsootööasutuste võimekuse suurendamisele suunatud uudse ja innovaatilise sekkumismehhanismi loomine ja rakendamine.

<p>NEET noorte kaasamine vabatahtlikku töösse KÜSK, 2013-2014 Eelarve 22000 eurot</p>	<p>NEET noorte kaasamise mudeli loomine ja võimalik rakendamine tulevikus (nt Noorte Garantii raames)</p>
<p>Noorte konkurentsivõime suurendamiseks ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks ühiskonnale pakutava noorsootöö teenuse osutamine läbi noortekeskuste ESF Noorsootöö kvaliteedi arendamise programm, 2010 – 2013 Eelarve 1,0 milj eurot</p>	<p>Võrdsete võimaluste tagamine (osalusi ligi 74000), ühtlasem, stabiilsem ja kvaliteetsem tegevuste pakkumine üle Eesti (koolitused, kohapealsed toetused rakendamiseks), uued tegevusvõimalused noortekeskustes (huvitegevus, tööhõivelisust toetavad tegevused, noorte omaalgatuslikud projektid, laagrid), uue meetodi juurutamine noortekeskustes (mobiilne noorsootöö).</p>
<p>Mõjutusvahendite kohaldamisokuse suurendamiseks piirkondlike seminaride korraldamine ENTK, 2013 Eelarve 11 691 eurot</p>	<p>Mõjutusvahendite ringi suurendamine ja koostöövõrgustiku aktiveerimine töös abivajavate noortega</p>
<p>Eesti ANK kui MEEDIUM KÜSK, 2012-2013 Eelarve 12000 eurot</p>	<p>Eesti ANK rolli kinnistamine seadus- ja võimuorganite ning sidusvaldkonna esindajate seas.</p>
<p>Eesti ANK eestkostevõimekuse suurendamine KÜSK, 2008-2010 Eelarve 51000 eurot</p>	<p>Ühenduse tegutsemissuutlikkuse tõus, et olla usaldusväärne eestkostja ja koostööpartner erinevatel tasanditel. Liikmete suurem kaasatus, läbipaistvam juhtimine, motivatsiooni- ja ühistegevusprogrammide loomine ja rakendamine, sisemise Eesti ANK mentorite võrgustiku loomine ja Eesti ANK arengukava valmimine aastani 2014.</p>
<p>IT-öö Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL), 2011- 2013 Eelarve 12 000 eurot</p>	<p>Noored kaasati huvitavate IT lahenduste leidmisele/loomisele, et seeläbi muuta paremaks meie igapäeva ühiskonda.</p>
<p>Noorte Euroopa päev Riigikantselei ja Euroopa Komisjoni esindus Eestis, 2011- 2012. Eelarve 25 000 eurot</p>	<p>15 maakonna ühisprojekti kogemuse saamine, millega tähistati 61 aastat tagasi astunud esimest sammu praeguse Euroopa Liidu väljakujunemise suunas.</p>
<p>HIROMANT (Head ideed riskinoorte osalemiseks, mõttetalgud avatumast noorsootööst) HTM, ENTK, 2011-2012 Eelarve 12000 eurot</p>	<p>Riskinoortega töötamise võrgustiku tõhustamine. Projekti tulemusel koordineeriti 2013. aastal sarnaseid mõttetalguid heade praktikate jagamiseks ja korraldati spetsiifiline ühiskoolituse spetsialistidele.</p>
<p>Varaait HTM ja HMN, 2006-2010 Eelarve 350 000 eurot</p>	<p>Laienes noortekeskustes pakutavate noorsootööteenuste tegevusulatus ja kvaliteet (noortele suunatud</p>

	tegevusvõimaluste mitmekesistamine läbi avatud põhimõttel töötavate ressursikeskuste)
Tulevikulinna mäng Briti Nõukogu, HTM, Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus, Hansapank „Tähed Särama“, 2009 Eelarve 22 400 eurot	Juhtimise abimeetmestik, mis pakkus noortele hea võimaluse kaasaraäkimiseks linna poliitika väljatöötamisel ja keskkonna kujundamisel. Tulevikulinna mängul vaadati linna tänast globaalset ja lokaalset olukorda ning pakuti tulevikuks välja põnevaid lahendusi.
Noorsootöö mitmekultuurilises keskkonnas, 2009 Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed (MEIS)	Noortekeskuste arengukavade ühtlustumine üle Eesti (arengukava koolitus, temaatilise käsiraamatu väljaandmine; noorsootöölaste uuringute läbiviimine).
Keskkonnasõbralik noortekeskus KIK, 2008 Eelarve 6500 eurot	Noorte keskkonnavalase teadlikkuse tõus, keskendudes keskkonnasõbralike harjumuste kujundamisele töös sihtgrupiga. Esimene ühisrakendamise kogemus (toetus suunati kohapealse tegevuse teostamiseks).